

Komunikat - Konferencja

"Społeczna opieka nad zabytkami - doświadczenia, zadania, możliwości"

Warszawa, Zamek Królewski, 4 - 5 grudnia, 2023

Organizatorzy:

Polski Komitet Narodowy ICOMOS
Zamek Królewski w Warszawie
Muzeum Łazienki Królewskie
w Warszawie
Narodowy Instytut Dziedzictwa
Komitet Urbanistyki i Architektury PAN

Honorowy Patronat:

Generalny Konserwator Zabytków

1. Problematyka konferencji

Polski system ochrony zabytków oparty jest o dwa filary – profesjonalne służby konserwatorskie (ochrona) i właścicieli/użytkowników zabytków (opieka). Konserwatorzy uzgadniają formę utrzymania i ingerencji w zabytki, właściciele działania te realizują i finansują. W zróżnicowanym, coraz zamożniejszym i aktywniejszym społeczeństwie, system ten powinien być uzupełniany o społeczną opiekę nad zabytkami.

Polska ustawa o *ochronie i opiece nad zabytkami* poświęca cały rozdział społecznym opiekunom zabytków. Jednak postrzeganie ich roli jest osadzone jeszcze w realiach poprzedniego ustroju – mogą tylko *pouczać osoby naruszając przepisy ustawy* (art.104). Tymczasem społeczna opieka nad zabytkami współcześnie to znacznie szersze pojęcie i obszar działań. Społeczna opieka to może być działalność edukacyjna i promocyjna na rzecz ochrony zabytków, przejmowanie opieki nad zabytkami, zagospodarowanie zabytków dla różnych funkcji, inicjatywy obywatelskie na rzecz ratowania

zagrożonych zabytków, organizowanie i udostępnianie kolekcji zabytków, itp. Formy i skala tych działań są bardzo różne, ale istota wspólna – działania na rzecz ochrony zabytków wynikające z troski i zainteresowania nimi, a nie z obowiązków właściciela czy użytkownika. Różnorodność form społecznej opieki sprawia, że podejmują ją różne podmioty – firmy, organizacje, fundacje, stowarzyszenia, osoby prywatne.

Społeczna opieka nad zabytkami ma indywidualny charakter, nie jest planowana, ani organizowana. Jej zakres, środki, czas trwania ustalają sami organizatorzy. Elastyczność jest siłą opieki społecznej, ale społeczny charakter przynosi też wiele problemów – ograniczenia finansowe, niedostatki organizacyjne, braki wiedzy specjalistycznej, krótkotrwałość działań.

Potencjał i ograniczenia społecznej opieki nad zabytkami sprawiają, że środowisko konserwatorskie powinno całościowo przedyskutować jej doświadczenia, problemy i możliwości. Efektem dyskusji powinno być wypracowanie koncepcji szerszego uwzględnienia i wykorzystania społecznej opieki w systemie ochrony zabytków. Takie jest zadanie tegorocznej konferencji PKN ICOMOS.

2. Cele i zakres tematyczny konferencji

Celem konferencji „*Społeczna opieka nad zabytkami - doświadczenia, zadania, możliwości*” jest organizacja

dyskusji i wymiany doświadczeń (polskich i zagranicznych) na temat wszystkich aspektów społecznej opieki nad zabytkami.

Problematyka konferencji będzie podzielona na trzy sesje.

1. **Formy społecznej opieki nad zabytkami – przedmiot, organizacja, finansowanie**
2. **Dobre praktyki społecznej opieki nad zabytkami**
3. **Spółeczna opieka nad zabytkami – problemy i potrzeby**

Do zgłoszenia wystąpień i uczestnictwa w konferencji zapraszamy przede wszystkim osoby zaangażowane w społeczną opiekę nad zabytkami.

Do udziału zapraszamy również państwowe i samorządowe służby konserwatorskie, pracowników naukowych, samorządowców, właścicieli i zarządców zabytków.

Celem konferencji jest sformułowanie ocen i wniosków, które ukierunkują rozwój społecznej opieki nad zabytkami w Polsce.

3. Informacje organizacyjne

Streszczenia referatów prosimy nadsyłać do **25 października 2023 roku**, na adres: sekretariat@icomos-poland.org

Streszczenia nie powinny przekraczać dwóch stron tekstu (forma odrębnych punktów ułatwi recenzentom uchwycenie koncepcji wystąpień).

Autorzy wystąpień konferencyjnych proszeni są o wskazanie sesji, w której ma być przedstawiony referat (sesja 1, 2, 3).

Komitet Organizacyjny planuje zróżnicowaną formułę konferencji – referaty zamawiane, referaty zgłoszone i panel dyskusyjny.

Wyboru referatów do przedstawienia na konferencji dokonają recenzenci powołani przez Komitet Organizacyjny. Autorzy referatów zostaną poinformowani o decyzji recenzentów do **10 listopada 2023 roku**.

Materiały konferencji – po ocenie recenzentów, zostaną opublikowane w czasopiśmie „*Ochrona Dziedzictwa Kulturowego*”.

Informacje o konferencji będą dostępne na stronie PKN ICOMOS: <http://www.icomos-poland.org>.

Zapraszamy do zgłaszania propozycji wystąpień konferencyjnych.

Zapraszamy do udziału w konferencji.

Konferencje PKN ICOMOS są otwarte dla całego środowiska konserwatorskiego

Komitet Organizacyjny
PKN ICOMOS